

FENNA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Friese naam, waarvan herkomst en betekenis onzeker zijn. Verschillende mogelijkheden worden geopperd:

1] Het meest waarschijnlijk is dat de naam een verbastering is van een verkleinvorm van het Keltische 'fia' = 'hert'. In het Iers levert dat o.a namen op als Feena en Feenat, waarbij de uitgang net zo'n verkleinvorm aanduidt als bij ons '-ke'.

*

2] Oorspronkelijk tweeledige Germaanse naam:

2.1] het eerste deel 'fe-' zou een verkorting kunnen zijn van 'fre-', 'fred-' of 'frede-' (= 'vrede', 'veiligheid', 'bescherming') waarbij de 'r' onder invloed van kindertaal of vlevorm is weggefallen;

2.2] het tweede lid zou dan met 'n'-klank moeten beginnen, zoals bv. Fredenanda = Ferdinanda.

*

3] Een enkele keer tegengekomen dat er wellicht verband bestaat met de Keltische naam Fiona (= 'rein', 'blank', 'wit'). In dat geval zouden 'Fen' en 'Fin' een samentrekking zijn van 'Fion-'.

*

Fenea van Keulen, Duitsland; martelares met Ursula + 11000 maagden; † **453. Feest 21 oktober.**

Volgens de legende maakte er een Fenea deel uit van de 11000 maagden die tot het gezelschap van de heilige Ursula zouden hebben behoord.

Zij zou een Normandische of Bretonse prinses zijn geweest die ten huwelijk werd gevraagd door een Saksische prins, woonachtig in Brittannië (vgl. Angel-Saksen). Zij stemde erin toe op voorwaarde dat hij zich tot Christus zou bekennen, en dat zij met haar vriendinnen eerst een pelgrimstocht naar Rome mocht maken.

Zo ging zij op weg met elfduizend gezellinnen; daarbij voegde zich een aantal ridders en edelen die megingen als lijfwachten van de vrouwen. Zij togen naar de paus, Cyriacus geheten. Deze was zo onder de indruk van het enthousiasme dat de jonge vrouwen uitstraalden, dat hij de stoel van Petrus achterliet en zich in haar gevolg schaarde. Zijn voorbeeld werd weer gevolgd door talloze andere kerkelijke geestelijken en religieuzen.

De achterblijvende Romeinse prelaten waren zo verbolgen dat zij Cyriacus' naam uit alle boeken en kronieken schrapten; nergens mocht hij nog aangetroffen worden. Hoe grondig dat is gebeurd, blijkt uit het feit dat ons uit de geschiedenis geen paus Cyriacus bekend is. De aanstaande bruidegom van Ursula werd door een engel gewaarschuwd dat zij hem nabij Keulen tegemoet zou komen. Zij op haar beurt kreeg dezelfde boodschap te horen. Maar toen ze te Keulen arriveerden, waren daar juist de troepen van de heidense Hunnen gelegerd. Hun aanvoerder, Attila, begeerde nu de wonderschone Ursula als vrouw. Maar zij weigerde. Om haar tot andere gedachten te brengen, liet hij alle maagden doodschieten.

Tenslotte beloofde hij Ursula dat hij haar zou sparen, als zij zijn vrouw wilde worden. Zij was inderdaad beeldschoon. Maar zij bleef hardnekkig weigeren. Daarop schoot Attila haar eigenhandig een pijl door de hals. Zij stierf aan de gevolgen van deze verwonding: + 453(?).

In de loop van de latere middeleeuwen (ongeveer vanaf de 12e eeuw) leerden kloosterlingen in hun gebed zich de gebeurtenissen, zoals ze in de legende werden voorgesteld, zo levendig mogelijk voor ogen te brengen. Alsof ze er zelf bij waren. Sommigen schrijven hun gebedsvisionen op. Onder hen is de mystiek begaafde Herman-Josef van Steinfeld, een premonstratenzer (of Norbertijner) monnik († 1241 of 1252; feest: 7 april). Hij vertelt hoe hij in zijn gebed heeft gezien dat vele meisjes zich aansluiten bij de beweging van Ursula. Hij noemt ze bij naam en toenaam, en vertelt over hun uiterlijke en innerlijke schoonheid. Op zijn naamlijst van Ursula's volgelingen komt een Fenea voor.

*

Er zijn op de oude Ierse heiligenkalender twee heilige kluizenaresen te vinden met de naam **Fianait**; de minst onbekende viert haar feest op **4 januari**; de ander op **27 november**. Zij leefden waarschijnlijk in de vroege middeleeuwen.

*

Finne van Dubeny, Ierland; kluizenares? + **5e à 6e eeuw. Feest ?.**

Zij komt voor in een levensbeschrijving van de heilige kluizenaar Fintan van Dubeny († 6e eeuw; † 17 februari).

Daarin staat te lezen dat zij een tante was van moeders: "*De zus van zijn moeder was een hoogheilige vrouw; zij heette Finne. Bij haar graf gebeuren tot op de dag van vandaag nog steeds veel wonderen.*"